

KAMU KURUMLARINDA ÖZGÜR YAZILIM KULLANMA DÖNEMİ BAŞLIYOR

Kamu kurumlarının bilgisayarlarında Microsoft'un işletim sistemleri yerine açık kaynak kodlu Linux tabanlı işletim sistemi kullanılmaya başlıyor. İlk olarak Askerler Dairesi, kurum bünyesinde kullanılacak yaklaşık 4 bin 500 bilgisayarda Pardus işletim sistemini kullanacak.

Pardus işletim sistemini geliştiren ekibe yer alan TÜBİTAK Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü'nden (UEKAE) Doç. Dr. Erkan Tekman, yaptığı açıklamada, 2003 yılı başında başlatılan "e-dönüşüm Türkiye Projesi" ile özellikle kamu kuruluşlarının bilgi teknolojilerini daha etkin kullanmasının, bu yolla vatandaşlara daha hızlı ve daha kaliteli hizmet verilmesinin hedeflendiğini ifade etti.

Bu kapsamda geliştirilen "Kısa Dönem Eylem Planı" ve "2005 Eylem Planı" çalışmalarında bir kamu kuruluşunda açık kaynak kodlu yazılım uygulamalarına geçiş için pilot uygulama gerçekleştirilmesinin öngörüldüğünü anımsatan Tekman, işin sorumluluğunun TÜBİTAK UEKAE'ye verildiğini belirtti.

Pardus projesi koordinatörlüğünde yürütülen çalışmalar sonucunda iki rapor hazırlandığını kaydeden Tekman, kamu kurumlarının açık kaynak

yazılıma geçerken dikkat etmeleri gereken noktaların belirlendiğini söyledi. Tekman, Yüksek Planlama Kurulu'nca onaylanan 2006-2010 Eylem Planı'nda da kamuda açık kaynak kodlu yazılım kullanımı için örnek oluşturmak üzere pilot uygulama yapılacağı maddesine yer verildiğini anımsattı.

YILDA 15 MİLYON YTL TASARRUF

Erkan Tekman, açık kaynak kodlu yazılımların kapalı ve sahipli yazılımlara göre birçok üstünlüğü bulunduğunu, bunların en başında "güvenlik" konusunun geldiğini vurguladı.

Açık kaynak kodlu yazılımların, geliştirilme sürecinden kullanıma aşamasına kadar on binlerce göz tarafından denetlendiğini, kötü niyetli bir programcı ya da kuruluş tarafından yerleştirilebilecek bir kod parçasının böyle bir ortamda gizlenmesinin mümkün olmadığını anlatan Tekman, kaynağın açık olması nedeniyle olası güvenlik açıklarının hızla yamanabildiğine dikkati çekti.

Kaynak kodunun isteğe ve gereksinime göre özgürce değiştirilip yeni amaçlara hizmet edecek şekilde uyarlanmasının da yazılıma benzersiz bir esneklik kazandırdığını ifade eden Tekman, Linux camiası tarafından üretilen işletim sisteminin, gerek lisanslama yöntemi ve gerekse bakım ve yönetim kolaylığı ile bilgisayar edinme maliyetinde önemli tasarruf sağladığını belirtti. Tekman, şöyle devam etti:

“Şu anda kamu kuruluşlarımızın özellikle masaüstü işletim sistemleri için ödemekte oldukları lisans bedelleri konusunda kesin rakamlara ulaşmak hayli zor olmakla birlikte, muhafazakar bir tahminle en az yıllık 150 milyon YTL civarında olduğunu düşünüyoruz. Masaüstü sistemlerinin hemen tümüyle web tabanlı uygulamaları çalıştırmak, internet

işleri yapmak ve ofis uygulamaları için kullanıldığı düşünülürse, söz konusu işlevsel gerekliliklerin karşılanması için Pardus'un herhangi bir eksiğinin olmadığı rahatlıkla görülecektir.

Kamuda masaüstünde yüzde 10'luk Pardus kullanımının sağlanacağı yıllık tasarruf 15 milyon YTL olacaktır ki, bu Pardus projesinin yıllık bütçesinin 20 katı civarındadır. Sadece ASAL projesine bakıldığında, sunucular da dahil edilirse sağlanan tasarrufun 1-2 milyon YTL arasında olduğunu söylemek ve Pardus çözümünün bunun çok altında bir maliyetle gerçekleşeceğini belirtmek yeterli olacaktır.”

PİLOT UYGULAMA ASAL'DA BAŞLIYOR

Türkiye'de yazılım sektörünün öncelikle iç pazara üretim yaparak başarılı olacağını düşündüklerini ifade eden Tekman, yüksek katma değerli yazılımlar üretme işine yönelmek gerektiğini belirtti. Tekman, açık kaynak kodlu yazılımların öğrenme eğrisinin dikliği, sahip olma maliyetlerinin düşüklüğü ve tasarımdan gelen güvenlik ve esneklik özellikleri ile bu amaç için son derece uygun araçlar olduğunu vurguladı.

Erkan Tekman, kamu kurum ve kuruluşlarında açık kaynak kodlu yazılım kullanımı hedefi kapsamında ilk ve şimdilik en önemli uygulamanın Milli Savunma Bakanlığı AskerAlma Dairesi ve şubelerinde başlayacağını, işletim sistemi olarak Pardus kullanılacağını söyledi.

ANA İŞLETİM SİSTEMİ PARDUS

“Milli Savunma Bakanlığı tarafından geçtiğimiz aylarda açılan ihalede kullanılacak ana işletim sistemi olarak Pardus seçildi” diyen Tekman, ihaleyle Milli Savunma Bakanlığı bilgi sistemi yazılımı ve AskerAlma (ASAL) bilgi sistemi donanımının temin edileceğini belirtti.

Geçtiğimiz haftalarda entegratörlerin teklif verdiği ihalenin şu sıralarda değerlendirmesinin sürdüğünü ifade eden Tekman, şunları kaydetti:

“ASAL, Ankara'daki merkezi ve Türkiye çapında tüm daire ve şubeleri için toplam 625 adet sunucu ve 4 bin 500 adet istemci bilgisayar alacak. İhalenin donanım kısmı aynı zamanda bilgisayarların birbirleri ile irtibat kurmasını sağlayacak ağ sistemini, yazıcı ve benzeri çevre birimlerini de kapsıyor. ASAL sisteminde Pardus ekibi sürekli sahada olacak ve sistem kurulum ve desteği konusunda entegratör firma ve ASAL ile birlikte çalışacaktır. Bu uygulamadan elde edilen sonuçlar ASAL'ı izleyecek kamu kuruluşları ve şirketler için derlenmiş olacak.”

PARDUS'UN DAHA GELİŞMİŞ SÜRÜMÜ

TÜBİTAK Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü (UEKAE) bünyesinde faaliyetlerini sürdüren Pardus ekibi son kullanıcıya yönelik Pardus 1.1 sürümünü yayınlama hazırlıkları yapıyor. Pardus 1.1 önemli değişiklikleri ile kullanıcının beğenisine sunulacak.

1.1 sürümünün denemeleri, kullanıcıların Intel tabanlı Macintosh bilgisayarlarla da özel bir işlem yapmadan Pardus kurabileceklerini gösterdi.

Pardus 1.1 bir önceki sürüme göre daha kısa zamanda açılışını tamamlayabiliyor. Yapılan denemelerde eskiden 1:33 dakikada açılan bir bilgisayar, yeni sürüm ile 17 saniyede açılıyor. Bu süre içinde Java ile çalışan Zemberek dahil tüm sistem servislerinin açıldığı göz önüne alınırsa, Pardus diğer Linux dağıtımları arasında rekor açılış süresine sahip oldu.

Pardus geliştiricilerinin sıraladığı değişiklikler aşağıdadır:

“PİSİ: Pardus’un paket yöneticisi PİSİ büyük bir değişim geçirdi. PİSİ, artık çok daha hızlı ve kullanışlı. Yeni LZMA sıkıştırma algoritmasıyla PİSİ paketleri daha da küçüldü ve son kullanıcıların indireceği dosya boyutları azaldı. Bu arada yeni yönetim arayüzüyle paketleri güncellemek, yeni paket yüklemek çok daha kolaylaştı.

YALI: Pardus 1.1’in kurulum sihirbazı YALI, yeni ÇOMAR ve PİSİ altyapısıyla çalışmak için ayarlandı ve bazı hataları giderildi. Ayrıca arayüzü daha da geliştirilerek mevcut renk teması değiştirildi.

Kernel 2.6.16: Pardus ile birlikte gelen son sürüm (2.6.16) çekirdek sayesinde pek çok donanım sorunu çözüldü. Bu çekirdekle birlikte USB ADSL modem desteği geliyor ve eski makinelerde APIC/ACPI nedeniyle açılmama sorunları da giderilmiş durumda. IDE sabit disklerin tanınma süresini çok kısaltan bir yama sayesinde Linux çekirdeğinin açılış süresi 3 saniye kadar kısalı.

KDE 3.5.3: Pardus 1.0 ile gelen KDE 3.5 sürümüne kıyasla 1500 kadar irili ufaklı iyileştirme getiriyor. Bu değişiklikler arasında en göze çarpan yenilik, yüzde 20 daha hızlı yüklenme süresi. KMail, Akregator,

Kopete ve KPDF bileşenlerinde de yeni özellikler göze çarpıyor.

OpenOffice 2.0.3: OpenOffice’in bu yeni sürümü çok sayıda düzeltmenin dışında, özellikle Calc tarafında yüzde 23’lük bir performans artışı sağlıyor. MS Office dosya tipleriyle daha fazla uyumluluk getiren OpenOffice 2.0.3 içinde, PDF’leri dosya dönüşümü ve bas-kı öncesinde daha iyi yönetmenizi sağlayan özellikler mevcut.

Yeni yazılımlar: Yeni LZMA sıkıştırma algoritmasıyla paket boyutlarında ortalama yüzde 30’a varan bir yer kazancı elde edildi. CD içinde açılan bu yeni alan, yeni yazılımlarla şenlendiriliyor! Hangileri olduğunu söylemeyelim, sürpriz olsun...

Kullanıcı yöneticisi: Bu yeni araç, Pardus’a yeni kullanıcı eklemeye ya da mevcut kullanıcı haklarını düzenlemeye yarıyor. Kullanıcıların CD’yi kullanabilme, müzik dinleyebilme, oyun oynayabilme gibi haklarını buradan yöneteceksiniz.

Güvenlik duvarı: Pardus Güvenlik Duvarı, Pardus 1.1 ile birlikte gelen bir diğer yeni aracımız. Birkaç tıklama ile kolayca port ya da makine bazında engelleme yapabilir, istemediğiniz iletişim protokollerini bu güvenlik duvarıyla durdurabilirsiniz.

Sürücüler: Pardus 1.1 içinde çok sayıda yeni yazıcı/modem ve kablosuz donanım sürücüsü yer alıyor. Bir başka deyişle, Pardus 1.1 çok daha geniş bir donanım desteğine sahip!

Tulliana 2.0: Umut Pulat’ın imzasını taşıyan yeni simge seti çok daha temiz bir arayüz sunuyor. KDE-Look listesinde ilk 10’dan aşağı düşmeyen Tulliana 2.0, yaklaşık 3 bin simgeden oluşuyor!

Get Hot New Stuff: Pardus 1.1 ile artık sadece KDE-Look’daki içeriği değil; Sanat.Pardus’daki sizin için özelleştirilmiş tema, duvar kağıdı, açılış ekranı ve yerelleştirmesi tamamlanmış Super Karamba temalarını tarayıcınızı açmadan ve görerek indirebileceksiniz!

Zemberek: Pardus 1.1 ile birlikte gelen Zemberek, özellikle teknik terimler başta olmak üzere çok daha fazla kelime tanıyabiliyor. Bunun yanında OpenOffice.org ve diğer uygulamalarda (Kmail, Kopete vb) yanlış yazılan kelimelere sunduğu öneriler daha doğru bir sırada veriliyor.”

Gelişmeleri www.pardus.org.tr adresinden takip edebilirsiniz.